

Vektorske funkcije skalarnog argumenta – rješenja i postupci zadataka za vježbu

1. a) $4x^2 + 9y^2 = 36 \rightarrow jed. ellipse: b^2x^2 + a^2y^2 = a^2b^2 \rightarrow a = 3, b = 2 \rightarrow x = 3cost, y = 2sint$

$$\vec{r}(t) = 3cost\vec{i} + 2sint\vec{j}$$

b) $y = x^2 \rightarrow x = t \rightarrow y = t^2$

$$\vec{r}(t) = t\vec{i} + t^2\vec{j}$$

c) segment od točke A(1, 4, -2) do točke B(3, 9, 6)

uzmemo npr., da nam t ide od 0 do 1.

za $t = 0$ moramo dobiti točke $x_1 = 1, y_1 = 4, z_1 = -2$

za $t = 1$ moramo dobiti točke $x_2 = 3, y_2 = 9, z_2 = -6$

kada nešto pomnožimo s $t = 0$, dobit ćemo 0. da bi dobili $x = 1$, moramo imati $1 + a \cdot t$. da bi dobili $y = 4$ moramo imati $4 + b \cdot t$, a da bi dobili $z = -2$, moramo imati $-2 + c \cdot t$.

i sad, iz druge točke moći ćemo odrediti koeficijente a, b i c . mora vrijediti sljedeće:

$$3 = 1 + a, \quad 9 = 4 + b, \quad 6 = -2 + c$$

odnosno, $a = 2, b = 5$ i $c = 8$

pa je parametrizacija: $x = 1 + 2t, y = 4 + 5t$ i $z = -2 + 8t$

pa je

$$\vec{r}(t) = (1 + 2t)\vec{i} + (4 + 5t)\vec{j} + (-2 + 8t)\vec{k}$$

btw, oni su uzeli da je $t \in [0, 1]$, al vi ste mogli uzet bilo koji segment i radit s tim segmentom ☺

$$2. a) \lim_{t \rightarrow 0} \vec{f}(t) = \left(\lim_{t \rightarrow 0} \frac{sint}{2t} \right) \vec{i} + \left(\lim_{t \rightarrow 0} e^{2t} \right) \vec{j} + \left(\lim_{t \rightarrow 0} \frac{t^2}{e^t} \right) \vec{k} = \left(\lim_{t \rightarrow 0} \frac{cost}{2} \right) \vec{i} + \vec{j} = \frac{1}{2} \vec{i} + \vec{j}$$

$$b) \lim_{t \rightarrow 0} \vec{f}(t) = \left(\lim_{t \rightarrow 0} 3(t^2 - 1) \right) \vec{i} + \left(\lim_{t \rightarrow 0} cost \right) \vec{j} + \left(\lim_{t \rightarrow 0} \frac{t}{|t|} \right) \vec{k} = -3\vec{i} + \vec{j} \pm \vec{k}$$

(za k se izračuna lijevi i desni limes, jedan je -1 , a drugi 1 , pa je zato \pm u igri)

3. valjda znate derivirat :D ovo je uber lagano. samo svaku komponentu posebno derivirate ☺

$$4. a) \int_1^2 (\vec{i} + 2t\vec{j}) dt = \vec{i} \int_1^2 dt + 2\vec{j} \int_1^2 t dt = \vec{i} + 3\vec{j}$$

$$b) \int_1^2 (e^t\vec{j} + e^{-t}\vec{k}) dt = \vec{j} \int_0^1 e^t dt + \vec{k} \int_0^1 e^{-t} dt = (e - 1)\vec{j} + \left(1 - \frac{1}{e}\right)\vec{k}$$

5. a)

$$\begin{aligned}\vec{f}(t) &= \int \vec{f}'(t) dt = \frac{t^2}{2} \vec{i} + \sqrt{t^2 + 1} \vec{j} + e^t(t-1) \vec{k} + \vec{c} = \\ &= \frac{t^2}{2} \vec{i} + \sqrt{t^2 + 1} \vec{j} + e^t(t-1) \vec{k} + a \vec{i} + b \vec{j} + c \vec{k} = \left(\frac{t^2}{2} + a \right) \vec{i} + \left(\sqrt{t^2 + 1} + b \right) \vec{j} + (e^t(t-1) + c) \vec{k}\end{aligned}$$

Vrijedi, zbog uvjeta $\vec{f}(0)$, sljedeće:

$$\frac{0^2}{2} + a = 1 \rightarrow a = 1$$

$$\sqrt{0^2 + 1} + b = 2 \rightarrow b = 1$$

$$e^0(0-1) + c = 3 \rightarrow c = 4$$

$$\vec{f}(t) = \left(\frac{t^2}{2} + 1 \right) \vec{i} + \left(\sqrt{t^2 + 1} + 1 \right) \vec{j} + (e^t(t-1) + 4) \vec{k}$$

(mislim da njima fali u rješenju kod jediničnog vektora \vec{i})

b)

$$\begin{aligned}\vec{f}(t) &= \int \vec{f}'(t) dt = t \vec{i} + \frac{t^3}{3} \vec{j} + \vec{c} = \\ &= t \vec{i} + \frac{t^3}{3} \vec{j} + a \vec{i} + b \vec{j} + c \vec{k} = (t + a) \vec{i} + \left(\frac{t^3}{3} + b \right) \vec{j} + c \vec{k}\end{aligned}$$

Vrijedi, zbog uvjeta $\vec{f}(0)$, sljedeće:

$$0 + a = 0 \rightarrow a = 0$$

$$\frac{0^3}{3} + b = 1 \rightarrow b = 1$$

$$c = -1$$

$$\vec{f}(t) = t \vec{i} + \left(\frac{t^3}{3} + 1 \right) \vec{j} - \vec{k}$$

(isto mislim da su zajebali, jer su napisali t^2 umjesto t^3 ...)

6. blah -.-

7. blaaah -.- :D

8. a) vektor smjera:

$$\vec{r}'(t=2) = -\pi \sin t\pi \vec{i} + \pi \cos t\pi \vec{j} + \vec{k} = \pi \vec{j} + \vec{k}$$

$$\text{tangent: } \vec{r}(\mathbf{u}) = \vec{r}(t=2) + \vec{r}'(t=2) \cdot \mathbf{u} = (\vec{i} + 2\vec{k}) + (\pi \vec{j} + \vec{k}) \cdot \mathbf{u}$$

b) vektor smjera:

$$\vec{r}'(t=-1) = \vec{b} + 2t\vec{c} = \vec{b} - 2\vec{c}$$

$$\text{tangent: } \vec{r}(\mathbf{u}) = \vec{r}(t=-1) + \vec{r}'(t=-1) \cdot \mathbf{u} = (\vec{a} - \vec{b} + \vec{c}) + (\vec{b} - 2\vec{c}) \cdot \mathbf{u}$$

$$\text{c) } 2 = 2t^2, 0 = 1 - t, 5 = 3 + 2t^2 \text{ iz čega prozilazi da je } t = 1$$

vektor smjera:

$$\vec{r}'(t=1) = 4\vec{i} - \vec{j} + 4\vec{k}$$

$$\text{tangent: } \vec{r}(\mathbf{u}) = \vec{r}(t=1) + \vec{r}'(t=1) \cdot \mathbf{u} = (2 + 5\vec{k}) + (4\vec{i} - \vec{j} + 4\vec{k}) \cdot \mathbf{u}$$

9. Ako uzmemo da je $x = at$, onda kvadriranjem dobijemo $y = (at)^2 = a^2t^2 = bt^2$

$$\text{pa imamo: } y = b \left(\frac{x}{a}\right)^2 = \frac{b}{a^2} x^2$$

10.

$$\vec{r}(t) = t\vec{i} + (1 + t^2)\vec{j}$$

$$\vec{r}'(t) = \vec{i} + 2t\vec{j}$$

a) ako su okomiti:

$$\cos\varphi = 0 = \frac{\vec{r}(t) \cdot \vec{r}'(t)}{|\vec{r}(t)| \cdot |\vec{r}'(t)|} \rightarrow \vec{r}(t) \cdot \vec{r}'(t) = 0$$

$$[t\vec{i} + (1 + t^2)\vec{j}] \cdot [\vec{i} + 2t\vec{j}] = t + (2t + 2t^3) = 0$$

$$2t^3 + 3t = 0 \rightarrow t = 0$$

S obzirom da je $x(t) = t$, onda je $x = 0$, pošto je $y(t) = (1 + t^2)$, onda je $y = 1$.

$$T(0, 1)$$

b) ako su istog smjera, onda je $\vec{r}'(t) = \vec{r}''(t)$

$$\vec{i} + 2t\vec{j} = 2\vec{j} \rightarrow t = 1$$

$$T(1, 2)$$

c) ako su suprotnog smjera, onda je $\vec{r}'(t) = -\vec{r}''(t)$

$$\vec{i} + 2t\vec{j} = -2\vec{j} \rightarrow t = -1$$

$$T(-1, 2)$$

11. a) $y^2 = x - 1$. uzmemo da je $y = t$, onda je $x = 1 + y^2 = 1 + t^2$

pa je

$$\vec{r}(t) = (1 + t^2)\vec{i} + t\vec{j}$$

b) trenutno ne znam ;D

c) $y^2 = x^3, y \leq 0 \rightarrow y = -\sqrt{x^3}$

uzmemo da je $x = t$, pa je onda $y = -\sqrt{t^3}$

$$\vec{r}(t) = t\vec{i} - \sqrt{t^3}\vec{j}$$

d) $y^3 = x^2$

Uzmemo da je $x = t^3$, pa je onda $y^3 = t^6 \rightarrow y = t^2$

$$\vec{r}(t) = t^3\vec{i} + t^2\vec{j}$$

12. $\vec{r}_1(t) = e^t\vec{i} + 2\sin\left(t + \frac{\pi}{2}\right)\vec{j} + (t^2 - 2)\vec{k}$, $\vec{r}_2(t) = u\vec{i} + 2\vec{j} + (u^2 - 3)\vec{k}$

nađemo prvo sjecište – izjednačimo komponente

$$e^t = u$$

$$2\sin\left(t + \frac{\pi}{2}\right) = 2$$

$$t^2 - 2 = u^2 - 3$$

također vrijedi da su prve jednake (u točki u kojoj se sijeku krivulje):

$$e^t = 1$$

$$2\sin\left(t + \frac{\pi}{2}\right) = 2$$

$$2t = 0$$

zaključujemo: $t = 0 \rightarrow u = 1$

pa je točka presjecišta $\mathbf{T}(1, 2, -2)$

odredimo vektore smjera prve i druge krivulje:

$$\vec{r}'_1(t = 0) = e^t \vec{i} + 2 \cos\left(t + \frac{\pi}{2}\right) \vec{j} + 2t \vec{k} = \vec{i}$$

$$\vec{r}'_2(u = 1) = \vec{i} + 2u \vec{k} = \vec{i} + 2\vec{k}$$

vrijedi:

$$\cos \varphi = \frac{\vec{r}'_1(t = 0) \cdot \vec{r}'_2(u = 1)}{|\vec{r}'_1(t = 0)| \cdot |\vec{r}'_2(u = 1)|} = \frac{1}{\sqrt{5}} = \frac{\sqrt{5}}{5}$$